UUTISET

Luke lopettaa yksitoista toimipaikkaa

Luke karsii yksitoista toimipaikkaa maakunnista vuoteen 2018 mennessä.

Luonnonvarakeskus Luke kokosi yhteen metsä-, maa- ja elintarviketalouden sekä riista- ja kalatalouden tutkimuksen vuoden 2015 alusta. Tutkimuskeskuksen taivalta on varjostanut kiristyvä rahoitus.

Luke on sopeuttanut toimintaansa henkilöstöä irtisanomalla. Tiistaina Luke kertoi lakkauttavansa yksitoista maakunnallista toimipaikkaa. Uudistuksen jälkeen Lukelle jää 25 toimipaikan verkosto.

Pääjohtaja **Mari Walls** korostaa, että Luke säilyy vahvasti alueellisena toimijana. Sen henkilöstöstä useampi kuin kaksi kolmesta työskentelee pääkaupunkiseudun ulkopuolella.

”Tällä ratkaisulla rakennamme uuden Luken. Emme luovu alueellisuudesta, vaan siellä olevat verkostot ovat vahvuutemme.”

Yhteistyö tiivistyy

Luke keskittää päätoimintonsa neljään toimipaikkaan, joissa on laaja tutkimusosaaminen. Päätoimipaikat ovat pääkaupunkiseutu, Jokioinen, Joensuu ja Oulu. Niistä kehitetään kansainvälisiä tutkimusympäristöjä.

Päätoimipaikkojen lisäksi Lukelle jää seitsemän toimipaikkaa, jotka sijoittuvat keskeisille yliopisto- ja korkeakoulukampuksille sekä alueellisiin tutkimuskeskittymiin. Niiden lisäksi Lukella säilyy 14 tutkimusaineiston tuottamiseen keskittyvää toimipaikkaa, joista viisi on vesiviljelyn toimipaikkoja.

Wallsin mukaan Luke uudistaa toimintaansa kaikilla alueilla ja toimipaikoilla, joita kehitetään Luken alueellisten painopisteiden mukaisesti. Uutta on toimitilojen käytön tiivistäminen ja laboratorioiden ja mittalaitteiden yhteiskäyttö.

”Alueelliset painopisteet vaihtelevat. Esimerkiksi Oulussa tutkimuskohteena on alkutuotanto ja pohjoisen yritystoiminta. Siellä on myös vahva digiosaamisen keskittymä.”

Luken toiminta päättyy Utsjoella, Kolarissa, Kuusamossa, Sotkamossa, Kannuksessa, Vaasassa, Tervossa, Laukaassa, Mikkelissä, Vihdissä ja Rymättylässä. Lakkautettavissa toimipaikoissa työskenteleville tarjotaan mahdollisuutta siirtyä Luken muihin toimipaikkoihin.

Ulkopuolista rahoitusta

Luken aloittaessa sillä oli toimintaa lähes 40 paikkakunnalla, joissa oli 53 toimipistettä. Työntekijöitä oli 1 700.

Toimipaikkaverkoston karsiminen on pakko, koska valtio vähentää Luken rahoitusta. Luken budjettirahoitus pienenee noin neljänneksellä vuoden 2014 tilanteesta vuoteen 2017 mennessä.

Kesällä päättyneissä yt-neuvotteluissa päädyttiin 210 henkilötyövuoden vähennyksiin. Irtisanomisia niistä oli 146.

Wallsin mukaan Lukella on edelleen edessään isoja muutoksia. Ne liittyvät rahoituksen hankintaan.

”Ulkopuolisen rahoituksen osuus Luken toiminnasta on tällä hetkellä noin 30 prosenttia. Tavoite on nostaa se 43 prosenttiin vuoteen 2019 mennessä.”

Walls toivoo, että monipuolista osaamista ja välineistöä tarjoavat osaamiskeskittymät ovat houkuttelevia asiakkaiden näkökulmasta. Hän odottaa, että uudistus lisää mahdollisuuksia saada kotimaisia ja kansainvälisiä huippuosaajia osaamiskeskittymiin.

”Ei lisää lakkautuksia”

Maatalous- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) valittelee, että niin moni toimipaikka lakkautetaan. Hänen mukaansa toiminta jatkuu kuitenkin hyvin hajautettuna.

Tiilikainen uskoo, että lisää lakkautuksia ei enää tarvita.

Luken toimipaikkaverkoston uudistamissuunnitelma on käsitelty maa- ja metsätalousministeriössä. Seuraavaksi sitä käsittelee alueellistamisen koordinaatioryhmä. Päätökset toimipaikkojen lakkauttamisesta tullaan tekemään alueellistamisen koordinaatioryhmän käsittelyn jälkeen.

JARMO PALOKALLIO

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Muun muassa puubiomassan kasvatukseen ja puunhankintalogistiikkaan keskittynyt Kannuksen toimipaikka lakkautetaan, mutta toiminta siirtyy Kokkolaan, johon tulee uusi, strateginen toimipaikka.

Reetta Kolppanen valmisteli tiistaina koetta biopolttoaineen lämpöarvon määritykseen Kannuksen-yksikössä.

Tutkijat eivät tiedä, mihin he siirtyvät

”Tutkijat eivät tiedä, pitäisikö itkeä vai nauraa.” Näin kuvailee metsäalan asiantuntijoiden pääluottamusmies **Juhani Korhonen** Luonnonvarakeskuksen (Luke) Suonenjoen-yksiköstä.

Korhosen mielestä työntekijöille tiistaina järjestetty tiedotustilaisuus oli puutteellinen, sillä kaikille työntekijöille ei kerrottu, mihin työpaikka siirtyy.

”Se jätti mielikuvitukselle varaa. Ilmapiiri on kysyvä”, hän toteaa.

Suonenjoella on entisen Metsäntutkimuslaitoksen toimipaikka, joka on erikoistunut viljelymetsätalouden tutkimukseen ja kehittämistyöhön.

Toimipaikka säilyy, mutta Pohjois-Savossa strategiseksi toimipaikaksi valittiin Kuopion Maaningan toimipiste.”Työnantajalla on ajatus, että tutkijat siirtyvät Suonenjoelta muualle. Vielä ei ole tietoa, mihin.”

Se voi olla Maaninka, Joensuu tai Helsinki.

”Kovasti on puhuttu etätyömahdollisuudesta. Toivottavasti se toteutuu”, Korhonen sanoo.

PENTTI VÄNSKÄ

Pääluottamusmies Juhani Korhonen Suonenjoelta pelkää, ettei osa työntekijöistä voi jatkaa Lukessa, jos työpaikka siirtyy liian kauas kotoa.

Muutto ei aina onnistu

Tutkivat ry:n pääluottamusmies **Taru Könkö** Luken Jokioisten-yksiköstä sanoo suoraan, että pahalta tuntuu.

”Kyse ei ole vain seinistä, vaan muutokset koskevat ihmisiä.”

Vaikka seiniä sinänsä ei kellään jää ikävä, muutto toiselle paikkakunnalle ei aina ole mahdollista.

”Jos on omakotitalo rakennettu ja puolisolla työpaikka, paikkakunnalta muutto ei ole niin yksinkertaista”, Könkö muistuttaa.

Esimerkiksi Mikkelissä sijaitsevan entisen Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen yksikön lakkauttaminen iskee työntekijöihin raskaasti, koska lähistöllä ei ole vastaavaa yksikköä.

Könkön mukaan monella Luken toimipaikalla toivutaan vielä edellisestä yt-kierroksesta, ja hänen mielestään olisi hyvä saada hetki aikaa surra kohta menetettäviä työtovereita.

Talous ajaa pienemmäksi

Sekä Korhonen että Könkö ymmärtävät, että taloustilanne pakottaa säästöihin. He ovat tyytyväisiä, että nyt ihmisiä ei irtisanota.

Vesiviljelypalveluiden yksikön päällikkö **Petri Heinimaa** Laukaasta, entisen Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimipaikasta, toteaa, että yksiköiden vähentämistä osattiin odottaa.

Kuusamossa lakkautetaan perinteikäs Käylän vesiviljelylaitos. On mahdollista, että siellä jatkaa yksityinen toimija. Tutkimustoiminta hoidetaan jatkossa Keminmaalla ja Taivalkoskella. ”Tenolla tutkimus jatkuu, mutta työntekijöiden työpiste voi vaihtua.”

Kaikissa Luken toimipaikoissa odotetaan vielä lopullista päätöstä lakkauttamisista.

SUVI NIEMI

Luonnonvarakeskuksen suunnitelma toimipaikoista

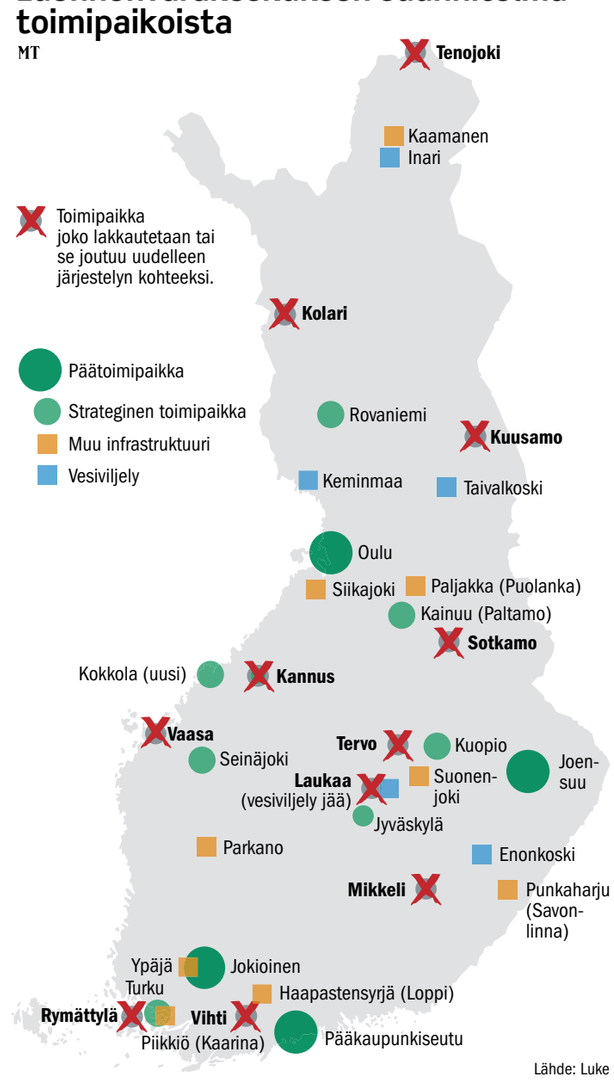

Lähde: Luke

Raskaasti tappiollinen Vapo vähentää väkeä

Vapo teki touko–elokuussa liiketappiota liki 13 miljoonaa euroa. Se on yli kymmenen prosenttia liikevaihdosta.

Toimitusjohtaja **Tomi Yli-Kyynyn** mukaan suurin syy tappioon oli turvetuotannon jääminen Suomessa 7,1 miljoonaan kuutioon, eli turvetuotanto jäi tavoitteesta yli kolmanneksen. Myös sahat tekivät lähes miljoonan euron tappion.

Yhtiön liikevaihto pieneni kuusi prosenttia edellisvuoden touko–elokuusta ja oli 124 miljoonaa euroa. Pienentyminen johtui sahatavaran kysynnän ja hintojen heikkenemisestä.

Vapoon kuuluvat Kekkilä, Neova ja lämpöliiketoiminta paransivat kannattavuuttaan.

Turvetuotanto väheni huonon sään vuoksi. Yli-Kyynyn mukaan sääriskiin varautuminen olisi helpompaa, mikäli uusille tuotantosoille saataisiin riittävästi tuotantolupia.

”Uudet alueet mahdollistavat suuremman tuotannon ja paremman huoltovarmuuden, sillä sateisina kesinä matalia soita ei pystytä kunnolla hyödyntämään.”

Turvetta Vapolla riittää kuitenkin suurten varastojen vuoksi.

Yli-Kyyny toivoo, että energiaverot vahvistettaisiin useiksi vuosiksi. Hallitusohjelmassa on kirjaus energiaturpeen veron laskemiseksi vuoden 2016 alusta 1,9 euroon megawattitunnilta nykyisestä 3,4 eurosta.

Lisäkuluja Vapolle tuovat EU:n käsittelyssä olevat suurten polttolaitosten päästörajat. Hiilen korvaamista biomassoilla käsittelevä luonnos esittää, että biomassan ja turpeen polton päästöt tiukentuisivat oleellisesti.

EU:ssa kotimaisten polttoaineiden käyttöä edistetään, minkä vuoksi hiiltä tuottavat valtiot saisivat lievät päästörajat ruskohiilelle. Suomi, Irlanti ja Ruotsi eivät kuitenkaan saisi lievennyksiä turpeelle. ”Turpeen kohtelu tulisi saada samalle tasolle kuin ruskohiilen”, Yli-Kyyny vaatii.

Vapon tulos touko-elokuu 2015

MT VAPO	5–8/2014	5–8/2015
Liikevaihto, milj. euroa	132,4	**124,1**
Liiketulos (EBIT), milj. euroa	–3,0	**–12,8**
– % liikevaihdosta	–2,2	**–10,3**
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	35,4	**13,4**
Sijoitetun pääoman tuotto, %*	3,9	**3,9**

*Edelliset 12 kuukautta

Vapo vähentää ja palkkaa

Vapo Oy aloittaa energiaturpeen myynnin vähentymisen vuoksi 250 henkilöä koskevat yt-neuvottelut. Vähentämistarpeeksi yhtiö arvioi 155 henkilöä.

Samaan aikaa Vapo-konserniin avautuu lähes sata työpaikkaa, jotka sisältävät ”laajempia vastuita”. Siten työpaikkoja vähenisi kaikkiaan 58 henkilötyövuoden verran.

Energiaturpeen käyttö on alentunut viidessä vuodessa noin puoleen, erityisesti lauhdesähkölaitoksissa.

Vapo Oy:n henkilöstömäärä Suomessa on 430 työntekijää.

Operaatiojohtaja **Jyrki Vainionpään** mukaan vastuut laajenevat esimerkiksi vuodenaikojen mukaan. ”Kesällä henkilö voi hoitaa turvetuotantoa, tallella toimituksia ja asiakkuuksia. Turpeen lisäksi henkilö voi saada energiapuutehtäviä.”

Sähkön tuotanto turpeella on vähentynyt eniten Pohjois-Pohjanmaalla. Suurin osa lakkautettavista tehtävistä koskee Vapon alueita.

Vainonpään mukaan Vapo aikoo lisätä pelletin ja energiapuun tuotantoa ja myyntiä kotimaassa.

JOUKO KYYTSÖNEN

www.yamaha-motor.fi
www.facebook.com/yamahasuomi
YAMAHA Revs Your Heart